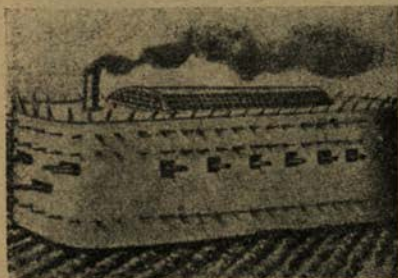

колесници служели най-вече за лесно изкачване и прехвърляне на обиколни стени, съ които тогавашнитѣ градове били заградени. Имало и по-малки, само за нѣколко души, съ които си служели въ полски боеве.

Най-голѣми майстори на бойни колесници били италианцитѣ. Тѣ строили коли не само за своитѣ нужди, а за продаване на другитѣ народи. Италианецътъ Волтурио из-

Бойна кола съ парна машина

мислилѣ една кола, която можела да се движи и по сухо и по вода. Въ сухотя имала 4 колелета, които се поставяли въ движение чрезъ жбци, а за вода отъ дветѣ страни имало по една перка, която

сжщо се движела съ жбчати колелета. Колата била така майсторски направена, че само единѣ човѣкъ, който се намира въ вътрешността, можелѣ да я постави въ движение.

Когато се появили огнестрелнитѣ оржия, усъвършенствувало се и бронирането на бойнитѣ коли. Бронята на колитѣ била отъ медни или желѣзни плочи. Тѣ дълго време били употребявани въ войнитѣ, но когато се появили силнитѣ артилерийски оржия (топове), за брониранитѣ коли нѣмало вече животѣ. Гранатитѣ на топоветѣ унищожавали и най-яката бронирана кола. За да бждатъ устойчиви, трѣбвало колитѣ да бждатъ направени отъ дебело желѣзо съ много дебела броня, но това пѣкъ ги правѣло тежки и неподвижни. Едва презъ